

Oponentský posudek

disertační práce MUDr. Jaroslava Macáška

Metabolismus mastných kyselin u onemocnění pankreatu

Téma disertace:

Předmětem disertační práce bylo prostudovat změny v metabolismu mastných kyselin u onemocnění pankreatu, která patří mezi závažné stavy doprovázené značnou morbiditou a mortalitou. Podrobně byla prostudována tato onemocnění: karcinom pankreatu, chronická pankreatitida a diabetes mellitus 2. typu.

Zvolené téma je přínosem pro další základní výzkum v tomto oboru.

Rozsah práce:

89 stran včetně 7 tabulek, 9 obrázků a 131 citací použité literatury.

Úvod:

Úvodní část je věnována literárnímu přehledu o současném stavu řešené problematiky. Je rozdělena na 4 části. První se zabývá přehledem metabolismu mastných kyselin, druhá přehledem poznatků o chronické pankreatitidě, včetně dosavadních znalostí o mastných kyselinách v souvislosti s tímto onemocněním i přítomnosti pankreatogenního diabetu typu 3c. Třetí část je věnována souvislosti diabetes mellitus 2. typu a mastných kyselin a čtvrtá karcinomu pankreatu. Z podrobně napsaného úvodu vyplývá, že autor má detailní znalosti o sledované problematice.

Cíle disertace byly zaměřeny na:

1. Analýzu profilu mastných kyselin v lipidových třídách plasmy u chronické pankreatitidy (bez i s přítomností diabetes mellitus typu 3c), diabetes mellitus 2. typu a karcinomu pankreatu.
2. Možnost subklinického deficitu esenciálních mastných kyselin
3. Posouzení, zda změny mají podobný charakter jako jiné patologické stavy.

Metody:

Zvolené metodické postupy byly adekvátní pro řešení stanovených cílů. Použité analytické metody i výběr testovaných osob jsou podrobně popsány a odpovídají současným požadavkům na kvalitní metabolický výzkum; statistické zpracování bylo vhodně zvolené pro hodnocení získaných výsledků.

Výsledky a diskuse:

Dobře dokumentované výsledky ukazují, že cíle práce byly splněny a že autor dosáhl při řešení sledovaných otázek některých nových poznatků.

U všech skupin nemocných byly prokázány specifické změny ve složení mastných kyselin, které lze charakterizovat jako významně zvýšený obsah mononenasycených mastných kyselin, především kyseliny palmitolejové, a dále snížený obsah vícenenasycených mastných kyselin řady n-6, a to na účet kyseliny linolové.

V diskusi podává autor zasvěcený komentář k získaným výsledkům, který svědčí o dobré znalosti řešené problematiky a schopnosti interpretovat získané poznatky.

Práce je dobře napsaná, použité metody jsou adekvátní studované problematice. Výsledky jsou přehledně dokumentovány a statistické metody jsou vhodně zvolené. Získané poznatky jsou věcně diskutovány.

Přípomínky a dotazy:

1. V kapitole Hypotézy a cíle práce (první odstavec) uvádí autor mj. porovnání změn ve složení mastných kyselin u onemocnění pankreatu s jinými patologickými stavy – které byly míněny?
2. V kapitole Závěry (první odstavec) uvádí zjištěné specifické změny ve složení mastných kyselin, které jsou podobné změnám u jiných patologických stavů – tedy nejsou specifické pro sledovanou nemoc.

Závěr:

Předložená disertační práce řeší problematiku, která přispívá k poznatkům v oblasti patogeneze metabolických poruch. Práce je přehledně a srozumitelně napsána. Je třeba ocenit pečlivé shrnutí současných poznatků a dobře dokumentované výsledky. Diskuse a závěry svědčí o autorově schopnosti hodnotit vlastní výsledky v kontextu s literárními údaji.

Práce splňuje požadavky kladené na disertační práci a proto doporučuji práci k obhajobě a kladné vyřízení žádosti o přiznání akademického titulu doktor (Ph.D.) dle § 47 Zákona o vysokých školách č. 111/98 Sb.

22. srpna 2014

prof. MUDr. František Stožický, DrSc.
Dětská klinika LF UK Plzeň